

‘Ik heb een fijn leven en gun anderen dat ook’

Naast dat ze zich inzet voor haar eigen stichting Return to Sender, komt **KATJA SCHUURMAN** ook in actie voor de productie van duurzame chocolade. Ze bezocht **CACAOBOEREN IN GHANA** en presenteerde een documentaire hierover. Santé mocht mee op reis en sprak Katja tussen de opnamen door.

Tekst YVETTE BAX. Fotografie HOLLANDESE HOOGTE

Katja Schuurman
‘Mijn idealisme heb ik deels van mijn ouders’

WAAROM IS HET NODIG JE IN TE ZETTEN VOOR DE GHANESE CACAOBOEREN?

“De wereldwijde vraag naar cacao wordt steeds groter, terwijl de productie die groei nauwelijks kan bijbenen. Daarom heeft ontwikkelingsorganisatie Solidarid in samenwerking met chocoladeproducent Mars het project ‘For the Love of Chocolate’ in het leven geroepen. Samen met hun Afrikaanse partners geven ze trainingen aan de cacaoboeren, zodat die leren op een duurzame, milieubewuste en meer efficiënte manier cacao te verbouwen. Als we niets zouden ondernemen, zou cacao een heel schaars en dus heel duur goed worden. Maar dat is niet het belangrijkste; het belangrijkste is dat er betere kansen worden gecreëerd voor de boeren en hun gezinnen.”

IS CHOCOLADE VOOR JOU EEN GUILTY PLEASURE?

“Een *guilty pleasure* zou ik het niet willen noemen, maar ik ben zeker dol op chocolade, en dan vooral witte chocolade. Ik heb tijdens mijn zwangerschap ontelbaar veel repen weg-gewerkt. En patat met mayo. Soms, als ik met Thijs (*Römer, rd.*) op de snelweg reed, moest hij echt het stuur omgooien

als ik een McDonald’s bord zag! Patat en chocola kon ik wel elke dag eten. Mijn dochter Sammie is overigens ook gek op chocola, dat noemt ze – waarom weet ik niet – ‘jajaje’. En ze wil altijd ‘jajaje’. Ik kan het haar bijna niet weigeren, omdat ze er zo’n blij hoofd van krijgt. Maar verder eet ik overigens wel heel gezond, hoor. Ik eet geen koek of snoep, daar hou ik niet zo van.”

WAT VIND JE VAN GHANA? WAS JE HIER AL EERDER?

“Nee, ik ben hier nog niet eerder geweest. Omdat ik er pas vier dagen ben, kan ik er nog niet heel veel over zeggen. Behalve dan dat ik de mensen erg warm en vriendelijk vind. Ik vind het leuk dat ik nu kan zien waar chocola vandaan komt, want ik had er geen idee van hoe cacaoplantages of cacaovruchten eruitzien. En ik vind het belangrijk dat mensen weten waar hun eten en spullen vandaan komen, want dat weten te veel mensen niet. Net als bijvoorbeeld een stadskind dat hamburgers eet, maar nog nooit een koe heeft gezien. Zo voelde ik me ook een beetje toen ik hier kwam, haha. Verder heb ik vandaag de Ashanti-koning ontmoet, dat was heel >

*‘Te veel mensen weten niet
waar hun eten en spullen
vandaan komen’*

bijzonder. Hij heeft geen echte politieke macht, maar is wel een enorme autoriteit. Toen ik binnenkwam in zijn paleis wist ik niet wat ik zag; hij zat op een troon, tussen de slagranden en pauwenveren. Ik mocht hem niet rechtstreeks aanspreken, dat moest allemaal via een tussenpersoon. Uiteindelijk mocht ik hem wel een cadeau overhandigen en een hand geven, maar ik was zo onhandig dat ik op het moment suprême struikelde en bijna in zijn schoot belandde. Toen bleek ineens dat hij perfect Engels sprak, want hij vroeg aan me: *‘Are you alright, dear?’* En daarop volgend: *‘Do you want to have a drink with me tonight?’* Hoe gevleid ik me ook voelde, ik heb het toch maar niet gedaan!”

WAT DOET DIT SOORT REIZEN EN HET ZIEN VAN ZOVEEL ARMOEDE MET JE?

“Ik ben in Afrika onder meer in Kenia, Ethiopië, Senegal en Zuid-Afrika geweest. En ja, dan zie je wel schrijnende situaties. Maar je ziet ook dat mensen de wil hebben om dingen te veranderen, en daar gaat het uiteindelijk om. Ze grijpen alle kansen en mogelijkheden aan. De ergste plek waar ik ooit ben geweest was een sloppenwijk in India. Ik heb daar een project bezocht voor de *scavengers*; dat zijn mensen uit de laagste kaste. Die mogen alleen poep ruimen en worden door iedereen vernederd. Ik ontmoette er een zeventigjarige vrouw die totaal geen wrok koesterde over wat haar was aangedaan, maar juist alleen maar blij was dat ze, ondanks haar leeftijd, een handvat aangereikt kreeg om haar positie te verbeteren. Ik was zo onder de indruk van de veerkracht van die vrouw, dat ontroerde me enorm.”

WAAR KOMT JE GEVOEL VAN RECHTVAARDIGHEID EN ANDEREN WILLEN HELPEN VANDAAN?

“Dat weet ik niet precies. Maar toen ik op de lagere school zat, dacht ik al na over waarom ik hier op aarde was en wat de zin van het leven was. Ik was wat dat betreft een heel serieus kind, tot mijn zestiende zo ongeveer. Toen ging ik puberen en hield ik me voornamelijk bezig met tot hoe laat ik uit zou mogen, haha. Maar die idealistische inslag heb ik altijd behouden. Die is me ook wel ingegeven door mijn ouders. Mijn vader was een ontzettende socialist, en communist zelfs. Vroeger hebben mijn ouders samen als leraar in sloppenwijken gewerkt, en daar heb ik natuurlijk zeker het een en ander van meegekregen. Eigenlijk is mijn idealisme een heel simpele redenering, namelijk: ik heb een heel fijn leven, het meeste verloopt gesmeerd en goed – en ik ben niet zo calvinistisch dat ik denk dat ik daar niet van mag genieten, hoor. Maar ik wil dan wel de kans op een gelukkig leven voor anderen vergroten, voor zover dat mogelijk is. En dat doe ik het liefst voor degenen die het het meest nodig hebben.” •

De documentaire For the Love of Chocolate is op zondag 2 december om 21.00 uur te zien op National Geographic Channel. Kijk voor meer informatie over het project op: www.fortheloveofchocolate.nl.

Return to Sender heeft nu ook een eigen webwinkel met cadeaucollectie: www.returntosender.nl.